Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Hakkında Yönetmelik

20.12.2025 Tarihli 33113 Sayılı Resmi Gazete - Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Hakkında Yönetmelik

20.12.2025 Tarihli 33113 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

PAN-AVRUPA-AKDENİZ TERCİHLİ MENŞE KURALLARINA DAİR BÖLGESEL KONVANSİYON ORTAK KOMİTESİNİN 1/2023 SAYILI KARARI KAPSAMI TERCİHLİ MENŞE KURALLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı ile tadil edilen Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon kapsamı tercihli menşe kurallarının uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyonun tadil edilmesine ilişkin olarak 7/12/2023 tarihinde Brüksel’de kabul edilen, 21/7/2025 tarihli ve 7556 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 18/12/2025 tarihli ve 10694 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile onaylanan Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı kapsamında tadil edilen Pan-

Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyonun Türkiye için uygulanmasında;

a) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile ilgili olarak Danimarka Krallığı arasında imzalanan ve 29/5/2017 tarihli ve 2017/10411 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının II.10 uncu maddesinde yer alan Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği hükümlerinin,

b) Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri arasında imzalanan ve 25/5/2021 tarihli ve 4020 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile onaylanan Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Ek I'inde yer alan Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Metodlarının,

c) Türkiye – Avrupa Birliği Ortaklık Konseyinin 1/2025 sayılı Kararı ile tadil edilen tarım ürünleri için ticaret rejimine ilişkin Türkiye – Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyinin 1/98 sayılı Kararına ek Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol 3'ün,

ç) Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran Anlaşmanın yetki alanına giren ürünlerin ticareti ile ilgili Anlaşma çerçevesinde kurulan Ortak Komitenin 1/2025 sayılı Kararı ile tadil edilen Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol 1'in,

d) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Menşeli Ürünler ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ek IV'ünün,"

e) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol III'ün,

f) Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'nin,

g) Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'nin,

ğ) Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'nin,

h) Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ek II.1'in,

ı) Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol 2'nin, uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar. **(Değişik: RG - 31.12.2025-33124)** {tooltip}{end-texte} **Eski Hali İçin Tıklayınız.** {end-tooltip}

i) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'nin, **(Ek: RG-23.03.2026-33202)**

j) Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkındaki Ek I'in, **(Ek: RG-23.03.2026-33202)**

k) Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında bir Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Anlaşmanın ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol III'ün, **(Ek: RG-23.03.2026-33202)**

l) Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'nin, **(Ek: RG-24.06.2026-33290)**

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 448 inci maddesi ile 21/7/2025 tarihli ve 7556 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) 2012 kuralları: 2/9/2013 tarihli ve 2013/5414 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyonun Lahika I'inde yer alan

menşe kurallarını ve model protokoller kapsamı menşe kurallarını,

b) 2012 kurallarına ilişkin mevzuat: Mülga 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliği, 26/11/2009 tarihli ve 27418 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliği, mülga 20/10/2017 tarihli ve 30216 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliği ve 31/12/2025 tarihli ve 33124 altıncı mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İkili Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliği, **(Değişik : RG-23.03.2026-33202)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** b) 2012 kurallarına ilişkin mevzuat: 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliği, 26/11/2009 tarihli ve 27418 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliği ve 20/10/2017 tarihli ve 30216 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliği **{**end-tooltip}

d) Avrupa Birliği: Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hırvatistan, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya ve Yunanistan'dan oluşan ülkeler birliğini,

e) Avrupa Birliğinin İstikrar ve Ortaklık Sürecine katılım sağlayan ülkeler: Arnavutluk, Bosna Hersek, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Kosova'yı,

f) Aynı ve birbirleri yerine geçebilen girdi veya ürün: Aynı tür ve ticari kalitede, aynı teknik ve fiziksel özelliklere sahip ve birbirinden ayırt edilemeyen girdiyi veya ürünü,

g) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

ğ) Barselona sürecine katılım sağlayan ülkeler: Cezayir, Mısır, İsrail, Ürdün, Fas, Filistin, Suriye, Tunus ve Türkiye'yi,

h) Bölgesel Konvansiyon: Ülkemiz tarafından 4/11/2011 tarihinde Brüksel'de imzalanan Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyonu,

ı) Bölgesel Konvansiyona Taraf ülkeler: Türkiye, Avrupa Birliği, Avrupa Birliğinin İstikrar ve Ortaklık Sürecine katılım sağlayan ülkeler, Türkiye dışında Barselona sürecine katılım sağlayan ülkeler, EFTA ülkeleri, Faroe Adaları ile ilgili olarak Danimarka Krallığı, Gürcistan, Moldova ve Ukrayna'yı,

i) EFTA ülkeleri: İzlanda, İsviçre, Lihtenştayn ve Norveç'i,

j) Elektronik sistem: EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair altyapıyı,

k) Eşya: Hem girdi hem de ürünü,

l) Fabrika çıkış fiyatı;

1) Ürün için Taraf ülkelerden birinde nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya yahut son işçilik veya işlemin bir imalatçıya alt sözleşme ile devredilmesi halinde alt yükleniciye işi veren işletmeye fabrika çıkışı itibarıyla ödenen, kullanılan bütün girdilerin kıymetlerinin ve imalata ilişkin diğer tüm masrafların dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenmesi mümkün olan iç vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

2) Ödenen gerçek fiyatın ürünün imalatına ilişkin olarak bir Taraf ülkede ortaya çıkan tüm masrafları yansıtmaması halinde tüm bu masrafların toplamından, elde edilen ürünün ihraç edilmesi halinde geri ödenen veya ödenmesi mümkün olan iç vergilerin çıkarılması sonucunda bulunan fiyatı,

m) Fasıllar, pozisyonlar ve alt pozisyonlar: Gümrük İşbirliği Konseyinin 26/6/2004 tarihli Tavsiye Kararı uyarınca getirilen değişiklikler dahil Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemini (Armonize Sistem) oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar, pozisyonlar ve alt pozisyonları (dörtlü veya altılı kodlar),

n) Girdi: Ürünün imalatında kullanılan herhangi bir madde, hammadde, parça veya aksamlar ve benzerini,

o) Girdilerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti veya bunun bilinmemesi ve tespit edilememesi halinde ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede bu girdiler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyatı,

ö) Gümrük idareleri: Türkiye için Ticaret Bakanlığını, diğer Taraf ülkeler için anılan ülkelerde yetkilendirilmiş idareleri,

p) Gümrük kıymeti: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Gümrük Kıymetine İlişkin 1994 Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasına göre tespit edilen kıymeti,

r) İmalat: Montaj dahil her türlü işçilik veya işlemi,

s) Katma değer: Ürünün fabrika çıkış fiyatından, bünyesine dahil edilen Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu diğer Taraf ülkeler menşeli her bir girdinin gümrük kıymetlerinin veyahut söz konusu girdilerin gümrük kıymetlerinin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde, ihracatın gerçekleştirildiği Taraf ülkede bu girdiler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyatın tenziliyle bulunan değeri,

ş) Menşe ispat belgesi: EUR.1 dolaşım belgesi ve menşe beyanını,

t) Menşeli girdi kıymeti: (o) bendindeki tanıma uygun olarak, bu tür girdinin gümrük kıymetini,

u) Menşeli olmayan girdilerin azami oranı: İmalatın bu Yönetmeliğe göre ürüne menşe statüsü kazandıran yeterli bir işçilik veya işlem sayılabilmesi amacıyla ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzdeliği ya da belirli bir fasıl, pozisyon veya alt pozisyonda yer alan kullanılan menşeli olmayan girdilerin net ağırlıklarının yüzdeliği olarak da ifade edilebilen menşeli olmayan girdiler için izin verilen azami oranı,

ü) Model protokoller: Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyonun 15/6/2011 tarihinde imzaya açılmasından önce yürürlüğe konulmuş olup Bölgesel Konvansiyona Taraf ülkeler arasındaki ikili tercihli ticaret düzenlemelerinin ekinde bulunan menşe kurallarına ilişkin hükümlerin yer aldığı protokolleri,

v) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya birlikte gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

y) Sınıflandırma: Ürün veya girdilerin belirli bir pozisyon veya alt pozisyon altında sınıflandırılmasını,

z) Taraf ülkeler: Türkiye ile 2 nci maddede yer alan ülkeleri,

aa) Ülke: Bir Taraf ülkenin topraklarını, karasularını ve iç sularını,

bb) Ürün: Bilahare başka bir imalatta da kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş ürünü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları

Menşe kuralı

MADDE 5- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıda belirtilen ürünler, Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilir:

a) 6 ncı maddede belirtilen şekilde, bir Taraf ülkede tamamen elde edilmiş ürünler.

b) 7 nci maddede belirtilen şekilde, bir Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek anılan Taraf ülkede elde edilmiş ürünler.

Tamamen elde edilmiş ürünler

MADDE 6- (1) Aşağıda belirtilen ürünlerin Taraf ülkelerden birinde tamamen elde edilmiş oldukları kabul edilir:

a) Kendi topraklarından veya kendi deniz yataklarından çıkarılan mineral ürünler ve doğal su.

b) Taraf ülkede yetiştirilmiş veya hasat edilmiş, suda yetişen bitkiler dahil, bitkiler ve bitkisel ürünler.

c) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar.

ç) Taraf ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler.

d) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanların kesilmesiyle elde edilen ürünler.

e) Taraf ülkede avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler.

f) Taraf ülkede balıkların, kabukluların, yumuşakçaların ve suda yaşayan diğer omurgasızların doğduğu veya yumurta, larva, yeni doğan ya da yavru halden itibaren yetiştirildiği kültür balıkçılığı ürünleri.

g) Herhangi bir ülkenin karasularının dışında o ülkenin kendi gemileriyle çıkarılan deniz balıkçılığı ürünleri ve denizden çıkarılan diğer ürünler.

ğ) Münhasıran (g) bendinde belirtilen ürünlerden, o ülkenin kendi fabrika gemilerinin güvertesinde elde edilen ürünler.

h) Yalnızca hammaddelerin geri kazanımına uygun olup Taraf ülkede toplanan kullanılmış maddeler.

ı) Taraf ülkede gerçekleştirilen imalat işlemleri sonucunda ortaya çıkan atık ve hurdalar.

i) Münhasır işleme haklarına sahip olması kaydıyla, Taraf ülkenin kendi karasularının dışında bulunan deniz yatağından veya deniz yatağının altından çıkarılan ürünler.

j) Münhasıran (a) ila (i) bentlerindeki ürünlerden üretilmiş eşya.

(2) Birinci fıkranın (g) ve (ğ) bentlerinde geçen kendi gemileri ve kendi fabrika gemileri ifadeleri sadece;

a) İhracatı veya ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkede kayıtlı,

b) İhracatı veya ithalatı gerçekleştiren Taraf ülke bayrağı altında seyreden,

c) En az %50'sine ihracatı veya ithalatı gerçekleştiren Taraf ülke vatandaşları tarafından sahip olunan veya sahipliklerinin şirketlerde bulunması halinde, şirket merkezi ve ana işyeri ihracatçı ya da ithalatçı Taraf ülkede bulunan ve en az %50'si ihracatçı ya da ithalatçı Taraf ülkeye veya bu Taraf ülkelerin kamu tüzel kişilerine veyahut vatandaşlarına ait olan,

gemiler ve fabrika gemileri için kullanılır.

(3) İkinci fıkranın uygulanmasında, ihracatı veya ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin Avrupa Birliği olması halinde, bundan Avrupa Birliği üyesi devletler anlaşılır.

(4) İkinci fıkranın uygulanmasında, EFTA ülkeleri tek bir Taraf ülke kabul edilir.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 7- (1) Bu maddenin üçüncü fıkrasına ve 9 uncu maddeye halel gelmeksizin, bir Taraf ülkede tamamen elde edilmemiş olan ürünler, Ek II'de belirtilen şartları sağlamaları halinde yeterli işçilik veya işlemden geçmiş kabul edilirler.

(2) Birinci fıkra hükümlerine uygun olarak, bir Taraf ülkede menşe statüsü kazanmış olan bir ürünün başka bir ürünün imalatında girdi olarak kullanılması halinde, söz konusu ürünün imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan girdiler hesaba katılmaz.

(3) Birinci fıkrada belirtilen şartların karşılanıp karşılanmadığına ilişkin tespit her bir ürün için yapılır. Bununla birlikte, Ek II'de yer verilen kuralda menşeli olmayan girdilerin azami oranının esas alındığı hallerde, masraflardaki ve döviz kurlarındaki dalgalanmaların hesaba katılması amacıyla, ürünün fabrika çıkış fiyatının ve menşeli olmayan girdilerin kıymetinin dördüncü fıkrada belirtildiği şekilde ortalama olarak hesaplanması hususunda Bakanlık ihracatçıları yetkilendirebilir.

(4) Üçüncü fıkranın uygulanmasında, ürünün ortalama fabrika çıkış fiyatı ile kullanılan menşeli olmayan girdilerin ortalama kıymeti, sırasıyla; aynı ürünün ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede geçerli olan bir önceki mali yıldaki satışları için belirlenen fabrika çıkış fiyatlarının toplamı ile aynı ürünün ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede geçerli olan bir önceki mali yılda imalatında kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin toplamı esas alınarak hesaplanır. Tam bir mali yıla ilişkin rakamların elde mevcut olmadığı hallerde, üç aydan kısa olmamak üzere daha kısa bir dönem belirlenebilir.

(5) Ortalama esasına göre hesaplamayı tercih eden ve bu hususta yetkilendirilen ihracatçılar, referans alınan mali yılı takip eden yıl boyunca veya uygun olması halinde, referans alınan daha kısa dönemi takip eden dönem boyunca bu yöntemi sürekli olarak uygularlar. Bu yöntemin kullanılmasının gerekçesini oluşturmuş olan masraflardaki ya da döviz kurlarındaki dalgalanmaların ilgili mali yıl boyunca veya üç aydan kısa olmamakla beraber bir mali yıldan daha kısa olan gösterge dönem esnasında sona erdiğini kaydetmeleri halinde, ihracatçılar bu yöntemi uygulamayı bırakabilirler.

(6) Menşeli olmayan girdilerin azami oranı esasına uyulduğunun kanıtlanması amacıyla, dördüncü fıkrada belirtilen ortalamalar, sırasıyla; fabrika çıkış fiyatı ve menşeli olmayan girdilerin kıymeti olarak alınır.

(7) Üçüncü ila altıncı fıkra hükümlerinde yer verilen yöntemin kullanılmasına dair usul ve esaslar Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

Tolerans kuralı

MADDE 8- (1) 7 nci maddede belirtilen duruma rağmen, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan girdiler, ancak;

a) Armonize Sistemin 16 ncı faslında yer alan işlenmiş balıkçılık ürünleri hariç 4 ila 24 üncü fasıllarında yer alan ürünler ile 2 nci faslında yer alan ürünlerin net ağırlıklarının %15'ini,

b) (a) bendinde belirtilen ürünler haricindeki diğer tüm ürünler için ürünün fabrika çıkış fiyatının %15'ini,

geçmemesi koşuyla kullanılabilirler.

(2) Birinci fıkra hükümleri, Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarında sınıflandırılan ürünlere uygulanmaz. Bu ürünler için Ek I'de yer alan Not 6'da ve Not 7'de belirtilen tolerans hadleri uygulanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, menşeli olmayan girdilerin azami oranına ilişkin olarak Ek II'de yer alan listede belirtilen kurallarda açıkça belirlenmiş olan oranlardan herhangi birisinin aşılmasına imkan tanımaz.

(4) Bu madde hükümleri, 6 ncı madde kapsamında bir Taraf ülkede tamamen elde edilen ürünlere uygulanmaz. Bununla birlikte, 9 uncu maddeye ve 12 nci maddenin birinci fıkrasına halel gelmeksizin, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen tolerans, Ek II'de o ürün için belirtilen kuralın söz konusu ürünün imalatında kullanılan girdilerin tamamen elde edilmiş olmasını gerektirdiği hallerde o ürüne uygulanabilir.

Yetersiz işçilik veya işlem

MADDE 9- (1) 7 nci maddede belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın, ikinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki işlemler, menşeli ürün statüsü kazanılması için yetersiz işçilik veya işlemler olarak kabul edilir:

a) Nakliyat ve depolama süresince ürünlerin iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler.

b) Ambalaj ayırma ve birleştirme.

c) Yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma.

ç) Dokumaya elverişli ürünleri ütüleme veya presleme.

d) Basit boyama ve cilalama işlemleri.

e) Pirinci kabuklarından ayırma ve kısmi veya tam öğütme; tahıl ve pirinci parlatma ve perdahlama.

f) Şeker renklendirme veya tatlandırma veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri, kristal şekeri kısmi veya tam öğütme.

g) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin zarlarını soyma, çekirdeklerini ayıklama ve kabuklarını çıkarma.

ğ) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme.

h) Maddelerden setler oluşturma dahil, elekten geçirme, kalburdan geçirme, sıraya dizme, tasnifleme, kalitesine göre ayırma, eşleştirme.

ı) Şişelere, teneke kutulara veya mataralara basit doldurma; torbalara, sandıklara, kutulara basit yerleştirme; karton veya tahta üzerine koyma ve tüm diğer basit paketleme işlemleri.

i) Ürün veya ambalaj üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri.

j) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılması.

k) Şekerin herhangi bir girdiyle karıştırılması.

l) Ürünlerin basit şekilde sulandırılması, seyreltilmesi, suyunun alınması veya denşirilmesi.

m) Tamamlanmış bir eşya oluşturmak üzere eşya parçalarının basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması.

n) Hayvan kesimi.

o) (a) ila (n) bentlerinde belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması.

(2) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkra hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada değerlendirilir.

Menşe kümülasyonu

MADDE 10- (1) 5 inci madde hükümlerine halel gelmeksizin, bir Taraf ülke menşeli girdiler dahil edilmek suretiyle başka bir Taraf ülkede elde edilen ürünler, o girdilerin ihracatını gerçekleştiren Taraf ülkede 9 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları şartıyla, bir başka Taraf ülkeye ihraç edildiklerinde ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke menşeli kabul edilirler. Söz konusu girdilerin yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

(2) İhracatı gerçekleştiren Taraf ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlem 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesine geçmez ise, diğer Taraf ülke menşeli girdiler dahil edilmek suretiyle elde edilen bir ürün, yalnızca ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede eklenen katma değerin kullanılan diğer birden çok Taraf ülke menşeli girdilerin kıymetinden daha fazla olması halinde, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke menşeli kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, elde edilen ürün, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkedeki imalatta kullanılan en yüksek kıymete sahip girdiyi sağlayan Taraf ülke menşeli olarak kabul edilir.

(3) 5 inci madde hükümlerine halel gelmeksizin ve Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarında sınıflandırılan ürünler hariç olmak üzere, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke dışındaki bir Taraf ülkede gerçekleştirilmiş olan işçilik veya işlem, elde edilen ürünlerin söz konusu ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede müteakip bir işçilik veya işleme tabi tutulması halinde ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede gerçekleştirilmiş sayılır.

(4) 5 inci madde hükümlerine halel gelmeksizin, Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarında sınıflandırılan ürünler açısından ve yalnızca iki Taraf ülke arasındaki ikili ticarette uygulanmak

üzere, ithalatçı Taraf ülkede gerçekleştirilmiş olan işçilik veya işlem, ürünlerin ihracatçı Taraf ülkede müteakip bir işçilik veya işleme tabi tutulması halinde, o ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede gerçekleştirilmiş sayılır. Bu fıkranın uygulanmasında, Avrupa Birliğinin İstikrar ve Ortaklık Süreci'ne katılım sağlayan ülkeler ile Moldova Cumhuriyeti tek bir Taraf ülke kabul edilir.

(5) Taraf ülkeler, üçüncü fıkranın uygulanma alanının Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarında yer alan ürünlerin ithalatını kapsayacak şekilde genişletilmesine tek taraflı olarak karar verebilir. Türkiye'den bir Taraf ülkeye ihraç edilen bu uygulama kapsamı eşyayı menşeli kabul edecek Taraf ülkeler ve Türkiye'ye ithalatta bu uygulamadan yararlanılmasına izin verilen Taraf ülkeler Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

(6) Üç ila beşinci fıkrada belirtilen kümülasyonun uygulanması bakımından, menşeli ürünler yalnızca ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlemin 9 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesine geçmesi halinde ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke menşeli kabul edilirler.

(7) Bu maddede belirtilen kümülasyonun uygulanması bakımından Taraf ülkelerden biri menşeli olup ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede hiçbir işçilik veya işleme uğramamış ürünler, bu ülkelerden birine ihraç edilmeleri halinde menşeli ürün statülerini korurlar.

(8) Bu maddede belirtilen kümülasyon sadece;

a) Menşe statüsünün elde edilmesi sürecine dâhil olan Taraf ülkeler ile varış ülkesi olan Taraf arasında bir tercihli ticaret anlaşmasının mevcut olması,

b) Eşyanın, bu Yönetmelikte belirtilen kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması suretiyle menşe statüsü elde etmiş olması,

halinde uygulanabilir.

(9) 58 inci maddede belirtilen geçirgenlik hükümlerinin uygulanması halinde, sekizinci fıkranın (b) bendinde yer alan koşul aranmaksızın 58 inci maddede sayılan şartlara tabi olarak kümülasyon uygulanır.

(10) Ürünlerin ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke menşe statüsünü bu maddede belirtilen kümülasyonun uygulanması suretiyle elde etmiş olması halinde, bu Yönetmeliğin altıncı bölümünde yer alan usullere uygun biçimde düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgesine

İngilizce olarak “CUMULATION APPLIED WITH (Taraf ülke/ülkelerin İngilizce dilindeki isim/isimleri)” ibaresi yazılır. Menşe ispat belgesi olarak EUR.1 dolaşım belgesinin kullanıldığı hallerde, bu ibare 7 numaralı kutuya yazılır.

(11) Taraf ülkeler, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke menşe statüsünü bu maddede belirtilen kümülasyonun uygulanması suretiyle elde etmiş ürünlerin ithalatında onuncu fıkrada belirtilen ibarenin menşe ispat belgesinin üzerine yazılması hususundan feragat edebilir. Bu tercihte bulunan Taraf ülkeler Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

(12) On birinci fıkranın uygulanması bakımından, onuncu fıkrada belirtilen ibarenin yazılması zorunluluğundan feragat hakkından istifade eden ve bir Taraf ülkede yerleşik olup 19 uncu madde hükümleri kapsamında bir menşe ispat belgesi hazırlayan veya düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, kümülasyon uygulanmasına ilişkin koşulların yerine getirildiğini temin eden tüm gerekli tedbirleri alır ve gümrük idaresine tüm ilgili belgeleri ibraz etmeye hazırlıklı olur.

(13) Türkiye açısından kümülasyon hükümlerinin uygulanmasında Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulan tablo esas alınır. Ek V’teki tablolar, Bölgesel Konvansiyona Taraf Ülkeler arasındaki kümülasyon olanaklarını gösterir. **(Değişik: RG - 31.12.2025-33124)** {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (13) Kümülasyon hükümlerinin uygulanmasında Ek V’teki tablolar esas alınır**.** {end-tooltip}

Muhasebesel ayrım

MADDE 11- (1) Bir ürünün tabi olduğu işçilik veya işlemde, aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan girdiler kullanılıyorsa, muhasebesel ayrım yöntemi işletilerek bir ürünün imalatında kullanılan bu girdilerin fiziksel olarak ayrı stoklarda tutulmaksızın depolanmasına Bakanlıkça izin verilebilir.

(2) Taraf ülkeler, muhasebesel ayrım yönteminin uygulanmasının gümrük idarelerinin ön iznine tabi olmasını gerekli kılabilir. Gümrük idareleri izni, uygun göreceği her türlü koşula bağlı olarak verebilir ve iznin kullanımını izler. Gümrük idaresi, yararlananın izni uygunsuz kullandığı veya bu Yönetmelikte belirlenen bir koşulu yerine getiremediği her durumda vermiş olduğu izni geri alabilir.

(3) Muhasebesel ayrım yönteminden yararlanmasına Bakanlıkça izin verilen kişiler, birinci ve altıncı fıkra hükümlerinin uygulanmasıyla ihracatın gerçekleştiği Taraf ülke menşeli olduğu kabul edilen ürünlere ilişkin olarak yerine göre menşe ispat belgesi hazırlayabilir, düzenleyebilir veya düzenlenmesi için başvuruda bulunabilir. Söz konusu menşe ispat belgelerinde kayıtlı ürün miktarı, muhasebesel ayrım yönteminin uygulanmasıyla menşeli olduğu kabul edilen ürün miktarını aşamaz. Gümrük idarelerinin talebi üzerine miktarların nasıl yönetildiğine dair her türlü bilgi ve belge gümrük idarelerine sunulur.

(4) Muhasebesel ayrım yöntemi, ürünlerin imal edildiği ülkede uygulanan genel muhasebe ilkelerine göre uygulanır ve kaydı tutulur.

(5) Muhasebesel ayrım yönteminin kullanılmasıyla, ihracatın gerçekleştirildiği Taraf ülke menşeli kabul edilebilecek ürün miktarının, stokların fiziksel ayrıma tabi tutulmuş olması halinde ihracatın gerçekleştirildiği Taraf ülke menşeli kabul edilebilecek ürün miktarını hiçbir zaman için geçmemesi temin edilir.

(6) Armonize Sistemin 1701 pozisyonunda sınıflandırılan aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan ürünlerin, başka bir ürünün imalatında girdi olarak kullanılmasa dahi muhasebesel ayrım yöntemi işletilerek fiziksel olarak ayrı stoklarda tutulmaksızın depolanmasına Bakanlıkça izin verilebilir.

(7) Muhasebesel ayrım yönteminin kullanılması ile bu yöntemin kullanılmasına ilişkin iznin verilmesi, geri alınması ve iznin kullanımının izlenmesine dair usul ve esaslar Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Setler ve Etkisiz Unsurlar

Nitelendirme birimi

MADDE 12- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında nitelendirme birimi, Armonize Sistem nomanklatürünü kullanmak suretiyle sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür. Buna göre;

a) Muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistemde tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürün bir bütün olarak nitelendirme birimidir.

b) Bir sevkiyat, Armonize Sistemde aynı pozisyon içinde sınıflandırılan, belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa her bir ürün bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

(2) Armonize Sistemin 5 sayılı Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dâhil ediliyorsa menşeinin tespiti açısından da dâhil edilir.

(3) Bir teçhizat, makine, aygıt veya araç parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fabrika çıkış fiyatına dâhil edilmiş bulunan aksesuarlar, yedek parçalar ve aletler; söz konusu teçhizat, makine, aygıt veya araç içinde mütalaa edilir.

Setler

MADDE 13- (1) Armonize Sistemin 3 sayılı Genel Kuralında tanımlanan setler, kendisini meydana getiren tüm ürünler menşeli ürün ise o ülke menşeli olarak addedilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden oluşuyorsa, menşeli olmayan ürünlerin kıymetinin setin fabrika çıkış fiyatının %15'ini aşmaması koşuluyla, set bir bütün olarak o ülke menşeli kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 14- (1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için imalatında kullanılabilecek;

a) Enerji ve yakıtın,

b) Tesis ve teçhizatın,

c) Makine ve aletlerin,

ç) Ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın,

menşeini belirlemek gerekmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

Ülkesellik ilkesi

MADDE 15- (1) İkinci ve üçüncü bölümde yer alan eşyaya menşe statüsü kazandırılmasına ilişkin koşullar, ilgili Taraf ülkede kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) İhracatı gerçekleştiren Taraf ülkeden başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde, geri gelen eşyanın, ihraç edilmiş eşya ile aynı olduğu, söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde, iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı hususları gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde, eşyanın menşeli olmadığı kabul edilir.

(3) İkinci ve üçüncü bölümde yer alan şartların karşılanmasıyla kazanılmış olan menşe statüsü, ihraç edildikten sonra ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkeye yeniden ithal edilen girdiler üzerinde ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke dışında yapılan işçilik veya işlemden aşağıdaki koşulların sağlanması durumunda etkilenmez:

a) Söz konusu girdilerin ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede tamamen elde edilmiş olması veya ihraç edilmelerinden önce 9 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları.

b) Yeniden ithal edilen eşyanın, ihraç edilen girdilerin işçilik veya işlemden geçirilmesi ile elde edildiği ve bu madde hükümleri uyarınca ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke dışında edinilen toplam katma değerin, menşe statüsü talebine konu nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının %10'unu aşmadığının gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde kanıtlanabilmesi.

(4) Üçüncü fıkranın amaçları bakımından, ikinci ve üçüncü bölümde düzenlenen menşe statüsünün kazanılması için gerekli koşullar, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke dışında yapılan işçilik ve işlemlere uygulanamaz. Bununla birlikte, nihai ürünün menşe statüsünün belirlenmesinde, ürüne dahil edilen menşeli olmayan tüm girdiler için Ek II'deki listede belirtilen bir azami kıymet koşulu bulunduğu durumda, anılan Taraf ülkede ürüne dahil edilen menşeli olmayan girdilerin toplam kıymeti ile bu madde hükümlerinin uygulanmasıyla, Taraf ülke dışında kazanılmış toplam katma değer birlikte dikkate alındığında, o ürünün menşe statüsü kazanması için belirlenen azami kıymet yüzdesini aşamaz.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümlerinin uygulanması amacıyla, toplam katma değer, orada imalata dahil edilen girdilerin kıymetlerini de içerecek şekilde, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke

dışında oluşan tüm maliyetleri ifade eder.

(6) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, Ek II'deki listede belirtilen koşulları yerine getirmeyen veya 8 inci maddede yer alan tolerans kuralının uygulanması ile yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olduğu kabul edilen ürünler için uygulanmaz.

(7) Bu maddede düzenlenen ve ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke dışında yapılan herhangi bir işçilik veya işlem, hariçte işleme veya ilgili diğer gümrük rejimleri vasıtasıyla yürütülür.

Değişmezlik

MADDE 16- (1) Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele, yalnızca bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirerek bir Taraf ülkede ithalat amacıyla beyan edilen ürünlerin, ihracatın gerçekleştiği Taraf ülkeden ihraç edilen ürünlerle aynı ürünler olması kaydıyla uygulanır. Dahilde kullanım için beyan edilmeden önce bu ürünlerin, ithalatın gerçekleştiği Taraf ülkenin özel iç düzenlemelerine uyum sağlanması amacıyla transit üçüncü ülke veya ülkelerde ya da sevkiyatın bölündüğü üçüncü ülke veya ülkelerde gümrük gözetimi altında gerçekleştirilmesi kaydıyla; işaret, etiket, mühür veyahut herhangi bir belge eklenmesi veya yapıştırılması haricinde yahut iyi koşullarda muhafaza edilmelerine yönelik işlemlere tabi tutulmaları dışında herhangi bir şekilde değiştirilmemiş veya dönüştürülmemiş olmaları gerekir.

(2) Ürünler veya sevkiyatlar, transit üçüncü ülkelerde gümrük gözetimi altında olmaları koşuluyla depolanabilir.

(3) Altıncı bölümde yer alan hükümlere halel gelmeksizin, sevkiyatlar, söz konusu üçüncü ülke veya ülkelerde gümrük gözetimi altında yapılması şartıyla bölünebilir.

(4) İthalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin şüphe duyması halinde, ithalatçıdan veya onun kanuni temsilcisinden bu madde hükümlerine uyulduğunun kanıtlanması istenebilir. Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

a) Konşimento gibi sözleşmeye bağlanmış taşımacılık belgeleri.

b) Ambalajların işaret ya da numaralarına dayanan kesin veya somut kanıtlar.

c) Transit ülke veya ülkelerin ya da sevkiyatın bölündüğü ülke veya ülkelerin gümrük makamları tarafından verilen manipüle edilmemiş eşya belgesi yahut eşyanın transit ülke veya ülkelerde ya da sevkiyatın bölündüğü ülke veya ülkelerde gümrük gözetiminde kaldığını gösteren diğer herhangi bir belge.

ç) Eşyanın kendisine ilişkin herhangi bir kanıt şeklinde verilebilecek tüm uygun belgeler.

Sergiler

MADDE 17- (1) Taraf ülkelerin birinden 10 uncu maddede belirtilen kümülasyonun uygulanabilir olduğu Taraf ülkeler dışında başka bir ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer bir Taraf ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler gümrük idarelerinin;

a) İhracatçının bu ürünleri Taraf ülkelerin birinden serginin düzenlendiği ülkeye naklettiği ve burada sergilediği,

b) Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer Taraf ülkedeki bir kimseye satıldığı veya bu kimsenin tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı,

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla, ithallerinde Anlaşma hükümlerinden yararlanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgesi, normal usullere uygun olarak ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük yetkililerine ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gümrük idareleri tarafından, gerektiği takdirde ürünlerin durumu ve sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Birinci fıkra, yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda özel amaçla düzenlenmemiş olan, açık olduğu süre içinde ürünün gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösteri veya teşhirlerine uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geri Ödeme veya Muafiyet

Gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanması

MADDE 18- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak menşe ispat belgesi düzenlenen veya hazırlanan bir Taraf ülke menşeli ve Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarında yer alan ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yasak;

a) İhracatı gerçekleştiren Taraf ülkede imalatta kullanılan girdilere uygulanan gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin kısmen veya tamamen iadesi veya muaf tutulması veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye,

b) Ürünlerin söz konusu girdilerden elde edilip ihraç edildiği ve dâhilde kullanım için alıkonmadığı hallerde,

c) Birinci fıkrada ve (a) bendinde belirtilen iade, muafiyet veya geri ödemelerin açıkça veya aynı etkiyi doğuracak şekilde geçerli olduğu durumlarda,

uygulanır.

(3) Bir menşe ispat belgesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, menşeli olmayan girdiler kullanılarak üretilen ilgili ürünlere geri ödeme sağlanmadığını ve bu girdilere uygulanabilen tüm gümrük vergileri ile eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm geçerli belgeleri gümrük yetkililerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazır olmak zorundadır.

(4) Birinci fıkrada belirtilen yasak, 10 uncu maddenin dördüncü veya beşinci fıkrası kapsamında belirtilen kümülasyonunun uygulanmasıyla menşe statüsü kazanan ürünlerin ilgili Taraf ülkeler arasındaki ticaretinde uygulanmaz.

(5) Ürünler, diğer Taraf ülkelerden herhangi biri menşeli girdilerle kümülasyon uygulanmaksızın, ihracatı veya ithalatı gerçekleştiren Taraf ülke menşeli olarak kabul ediliyorlarsa; birinci fıkradaki

yasak, bir yanda Türkiye, İsviçre (Lihtenştayn dahil), İzlanda, Norveç ya da Avrupa Birliği ile diğer yanda Türkiye ve İsrail hariç Barselona Sürecine katılım sağlayan herhangi bir ülke arasındaki ikili ticarette uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Eşyanın Menşeinin İspatı

Menşe ispat belgelerine ilişkin genel koşullar

MADDE 19- (1) Taraf ülkelerden biri menşeli ürünler, diğer bir Taraf ülkeye ithal edilmeleri sırasında, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine ilgili Anlaşmadan yararlanır:

a) Bir örneği Ek III'te yer alan bir menşe beyanı.

b) Bir örneği Ek IV'te yer alan bir EUR.1 dolaşım belgesi.

(2) Birinci fıkra hükümlerine rağmen, bu Yönetmelik çerçevesinde menşeli ürünler, 38 inci maddede belirtilen durumlarda, birinci fıkrada belirtilen menşe ispat belgelerinden herhangi birinin ibraz edilmesine gerek bulunmaksızın Anlaşmadan yararlanır.

(3) 2 nci maddede belirtilen Anlaşmalar kapsamında, bu ülkelerde düzenlenmiş EUR.1 dolaşım belgesi veya menşe beyanı eşliğinde, Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamında olan AB menşeli eşyanın Türkiye'ye ithalinde, 12/9/1963 tarihli Ankara Anlaşması ve 23/11/1970 tarihli Katma Protokol çerçevesinde yapılan düzenlemeler ile öngörülen tercihli tarife uygulanır.

(4) Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli eşyanın, Ek V'te yer alan bir başka Taraf ülkeden EUR.1 dolaşım belgesi veya menşe beyanı eşliğinde Türkiye'ye ithalinde, Türkiye ile eşyanın menşeli olduğu ülke arasında mevcut düzenlemeler ile öngörülen tercihli tarife uygulanır.

(5) 58 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, üçüncü ve dördüncü fıkranın uygulanabilmesi için ihracatın gerçekleştirildiği Taraf ülkede düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgesi kapsamı eşyanın menşeinin belirlenmesine dayanak teşkil edebilecek 2012 kuralları ve/veya 2023 kurallarının Ek V'te yer alan tablolarda gösterilen menşe ülke ve kümülasyon uygulanmasıyla ticaret akışına dahil olan Taraf ülkeler ile Türkiye arasında geçerli olması gereklidir.

(6) Birinci fıkranın amaçları doğrultusunda, iki veya daha fazla Taraf ülke, birinci fıkrada belirtilen menşe ispat belgelerinin elektronik olarak düzenlenmesine ve/veya elektronik olarak sunulmasına olanak tanıyan bir sistem kurabilir.

(7) Altıncı fıkrada belirtilen sistem kurulana kadar, Taraf ülkeler, ithalat sırasında kendilerine ibraz edilen elektronik olarak düzenlenmiş dolaşım belgelerini aşağıda yer alan koşullar sağlandığı takdirde kabul eder:

a) Elektronik olarak düzenlenen dolaşım belgelerinin Ek IV'te yer alan örneğe uygun olması.

b) İhracatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idarelerinin, elektronik olarak düzenlenen dolaşım belgelerinin gerçekliğinin doğrulanması için güvenli çevrimiçi internet tabanlı bir sistem sağlaması.

c) Elektronik olarak düzenlenen dolaşım belgelerinin benzersiz bir seri numarası ve varsa belgelerin tanımlanabileceği güvenlik özelliklerine sahip olması.

(8) Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden birinin elektronik dolaşım belgesi düzenlemeye başladığı tarih Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

(9) Taraf ülkelerden biri tarafından yedinci fıkrada listelenen koşulların yerine getirilmemesi durumunda elektronik olarak düzenlenen dolaşım belgelerinin kabulü durdurulabilir. İlgili Taraf ülkenin düzenlediği dolaşım belgelerinin hangi tarihten itibaren kabul edilmemesi gerektiği, sekizinci fıkrada belirtilen duyurunun güncellenmesi suretiyle Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

(10) Birinci fıkra hükümlerine halel gelmeksizin, iki veya daha fazla Taraf ülke, bu Taraf ülkeler arasındaki tercihli ticarette, birinci fıkrada belirtilen menşe ispat belgelerinin yerine, söz konusu Taraf ülkelerin kendi mevzuatına uygun olarak elektronik bir veri tabanına kayıtlı ihracatçılar tarafından hazırlanan menşe beyanlarının ibraz edilmesine karar verebilir. İki veya daha fazla Taraf ülkenin uzlaşmasıyla elektronik bir veri tabanına kayıtlı ihracatçılar tarafından hazırlanan menşe beyanlarının kullanılması, diğer Taraf ülkeler ile çapraz kümülasyonun kullanılmasına engel teşkil etmez.

(11) Altıncı ve onuncu fıkralarda yer verilen yöntemlerin menşe tevsikinde kullanılmasına dair usuller ve bu hükümlerin hangi tarihler itibarıyla uygulanacağı Bakanlık resmî internet sitesinden

duyurulur.

Menşe beyanında bulunma koşulları

MADDE 20- (1) Menşe beyanı 40 ıncı madde çerçevesinde bir onaylanmış ihracatçı tarafından veya toplam kıymeti 6.000 Avroyu geçmeyen menşeli ürünler içeren bir ya da daha fazla kaptan oluşan bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir.

(2) Menşe beyanı, söz konusu ürünlerin Türkiye veya Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli olduğunun kabulü ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi halinde hazırlanabilir.

(3) Menşe beyanında bulunan ihracatçı, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan ilgili tüm belgeleri, gümrük idarelerinin talebi üzerine herhangi bir anda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

(4) Bir örneği Ek III'te yer alan menşe beyanı, Anlaşma ve ihracatçı ülkenin mevzuatıyla uyumlu olarak ihracatçı tarafından Türkçe veya 2 nci maddede yer alan Anlaşmalarda belirtilen dillerden birinde fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, damgalanması ya da basılması suretiyle hazırlanır. Eğer beyan el yazısı ile yapılırsa, matbaa harfleriyle ve mürekkeple yazılır.

(5) Menşe beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva eder. Ancak, 40 ıncı madde çerçevesinde onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir menşe beyanının kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhütnameyi ihracatçı ülkenin gümrük idarelerine vermiş olması koşuluyla, böyle bir beyanı imzalama şartı aranmaz.

(6) Menşe beyanı, ihracatçı tarafından, kapsadığı ürünlerin ihracatı esnasında veya ithalatından itibaren iki yıl içinde ithalatın yapıldığı Taraf ülkeye ibrazı koşuluyla, ihracattan sonra geriye dönük olarak hazırlanabilir.

(7) 16 ncı maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde bir sevkiyatın bölünmesi halinde ve altıncı fıkradaki iki yıllık süre sınırına uyulmuş olması koşuluyla, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede yerleşik onaylanmış ihracatçı tarafından geriye dönük menşe beyanı hazırlanabilir.

(8) Menşe beyanı kapsamı eşyanın Ek V’te belirtilen ülke veya ülkeler menşeli girdilerle 10 uncu madde hükümleri kapsamında kümülasyon uygulanmak suretiyle menşe kazanmış olması durumunda, beyana İngilizce dilinde “CUMULATION APPLIED WITH (Ülkenin/Ülkelerin ismi)” yazılır.

Tedarikçi beyanları

MADDE 21- (1) Menşeli ürünler için bir Taraf ülkede EUR.1 dolaşım belgesi düzenlendiğinde veya bir menşe beyanı hazırlandığında, bu ürünlerin imalatında Ek V’te belirtilen bir Taraf ülkeden gelen ve 10 uncu maddenin üçüncü ya da dördüncü fıkralarına uygun olarak ilgili Taraf ülkelerde tercihli menşe statüsü kazanılmaksızın işçilik veya işleme tabi tutulmuş olan eşyanın kullanılmış olması halinde, bu eşyaya ilişkin olarak verilen tedarikçi beyanında kayıtlı bilgiler dikkate alınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tedarikçi beyanı, beyan metninde bilgileri kayıtlı eşya kullanılarak imal edilen ürünlerin ihracatın gerçekleştiği Taraf ülke menşeli sayılması ve bu Yönetmeliğin diğer gerekliliklerinin karşılanması bakımından beyan kapsamı eşyanın bir Taraf ülkede tabi tutulduğu işçilik veya işlemlere dair tevsik edici belge olarak kabul görür.

(3) Tedarikçi beyanı, kapsadığı eşyanın teşhis edilebilmesini sağlayacak derecede eşyayı ayrıntılı bir şekilde tanımlayan fatura, teslimat notu veya diğer herhangi bir ticari belgeye ek yapılmak suretiyle Ek VI’da belirtilen forma uygun olarak ayrı bir kağıt sayfasında eşyanın tedarikçisi tarafından hazırlanır. Dördüncü fıkrada yer alan durumlar haricinde, eşyanın her bir sevkiyatı için ayrı bir tedarikçi beyanı düzenlenir.

(4) Bir Taraf ülkede tabi tutulduğu işçilik veya işlemin bir zaman dilimi boyunca değişmemesi öngörülen eşyayı belirli bir müşteriye tedarik eden bir tedarikçi, bu müşteriye söz konusu eşyanın sonraki sevkiyatlarını da kapsayan ve “uzun dönem tedarikçi beyanı” olarak adlandırılan tek bir tedarikçi beyanı verebilir.

(5) Türkiye’de düzenlenen uzun dönem tedarikçi beyanları, beyanın düzenlendiği tarihten itibaren azami iki yıllık bir süre zarfında geçerli olur. Beyanın düzenlendiği Taraf ülkenin gümrük idareleri, uygun göreceği koşullar dahilinde daha uzun sürelerin kullanılabilmesine izin verebilir.

(6) Uzun dönem tedarikçi beyanı, ilgili eşyayı bu eşyanın teşhis edilmesini mümkün kılacak ölçüde yeterli ayrıntıda tanımlar ve Ek VII'de yer alan örneğe uygun olarak tedarikçi tarafından düzenlenir.

(7) Tedarikçi, uzun dönem tedarikçi beyanını beyan kapsamı eşyanın ilk sevkiyatından önce yahut bu eşyanın ilk sevkiyatının beraberinde müşterisine verir.

(8) Uzun dönem tedarikçi beyanı kapsamı eşyaya ilgili Taraf ülkede tatbik edilen işçilik veya işlemin değişmesi yahut başka bir sebepten ötürü, geçerlilik süresi içerisinde olmakla beraber, söz konusu beyanın bu maddenin uygulanması bakımından tevsik edici belge olarak kullanılamayacağının anlaşılması halinde, ilgili tedarikçi, müşterisini derhal bilgilendirir.

(9) Tedarikçi beyanı Ek VI'da ve uzun dönem tedarikçi beyanı Ek VII'de gösterildiği şekilde, düzenlendiği Taraf ülkenin ulusal mevzuatına uygun olarak tedarikçi tarafından 2 nci maddede sayılan Anlaşmalarda öngörülen dillerden birinde daktilo edilir veya bir klavye yardımıyla yazılır ve kendi ıslak imzası tatbik edilerek hazırlanır.

(10) Dokuzuncu fıkra hükmüne rağmen, Ek VI ve Ek VII'de gösterilen tedarikçi beyanlarının el yazısı ile hazırlanması mümkündür. El yazısı ile hazırlanan tedarikçi beyanları, mürekkepli kalem ve matbaa harfleri kullanılarak okunaklı bir biçimde doldurulur.

(11) Bu madde hükümlerine göre beyanda bulunan bir tedarikçi, beyanda kayıtlı bilgilerin doğruluğunu kanıtlayan tüm vesaiki, beyanın düzenlendiği Taraf ülkenin gümrük idarelerinin talebi üzerine her an ibraz etmeye hazırlıklı olmak zorundadır.

EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenme koşulları

MADDE 22- (1) EUR.1 dolaşım belgesi, ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğunda yetkili temsilcisinin yazılı başvurusu üzerine, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idaresi tarafından düzenlenir.

(2) 19 uncu maddenin yedinci fıkrası uyarınca elektronik olarak düzenlenen EUR.1 dolaşım belgesi, Ek IV'te yer alan örneğe dayanır. Bu türden belgeler, seri numarasının yanı sıra çevrimiçi doğrulamaya imkan tanıyan internet tabanlı bir güvenlik özelliğine de sahip olur.

(3) EUR.1 dolaşım belgesi, söz konusu ürünlerin Türkiye veya Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli olduğunun kabul edilmesi ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi halinde ihracatın gerçekleştirildiği Taraf ülkenin gümrük idaresi tarafından düzenlenebilir.

(4) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan ilgili tüm belgeleri, gümrük idarelerinin talebi üzerine herhangi bir anda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

(5) EUR.1 dolaşım belgelerini düzenleyen gümrük idareleri, ürünlerin menşe statüsünün ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunun doğrulanması için gereken her türlü tedbiri alır. Bu maksatla, tevsik edici belgeler sunulmasını talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya uygun görülen başka herhangi bir kontrolü yapma hakkına sahiptirler. Aynı zamanda, EUR.1 dolaşım belgelerinin usulüne uygun olarak doldurulmasını temin ederler. Bilhassa, ürünlerin tanımı için ayrılmış olan bölümün gerçeğe aykırı ilaveler yapılmasına hiçbir olasılık bırakmayacak şekilde doldurulmuş olduğunu kontrol ederler.

(6) EUR.1 dolaşım belgesinin vize edildiği tarih, belgenin (11) numaralı kutusunda belirtilir.

(7) EUR.1 dolaşım belgesinin gümrük vizesine ayrılmış (11) numaralı kutusunun doğru olarak ve noksansız doldurulması şarttır. Yanlış veya noksan yapılan vize işlemi belgeyi geçersiz kılar.

(8) EUR.1 dolaşım belgesi Anlaşma ile sağlanan tercihli ticarette yazılı delil olarak ancak gümrük idaresinin vizesi ile hüküm ifade edeceğinden, düzenlenme işlemi vize ile tamamlanmış olur.

(9) Gümrük idareleri tarafından düzenlenen EUR.1 dolaşım belgesi, fiili ihraç gerçekleştiği veya kesinleştiği anda ihracatçıya verilir.

EUR.1 dolaşım belgesinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 23- (1) EUR.1 dolaşım belgesi, Ek IV'te belirlenen form ve niteliklere uygun olarak ve seri numaraları verilerek Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

Türkiye'den gerçekleştirilecek ihracatlar için EUR.1 dolaşım belgesinin doldurulması

MADDE 24- (1) EUR.1 dolaşım belgesi, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik sistem üzerinden düzenlenir. Elektronik sistemdeki veriler 2 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan Anlaşmalara taraf ülkeler, Bakanlık birimleri ve Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarla paylaşılabilir ve veri değişimine konu yapılabilir.

(2) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuru ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yapılabilir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan başvurular gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kabul edilmez.

(3) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenmesi için, bu belgenin arka sayfasında yazılı kurallara ve ilgili Anlaşma hükümlerine uygun olarak, elektronik sistem üzerinden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde başvuruda ve beyanda bulunur:

a) EUR.1 dolaşım belgesi Türkçe veya ilgili Anlaşmada belirtilen dillerden birinde, gümrük mevzuatı hükümleri gereğince hazırlanır.

b) EUR.1 dolaşım belgesinde bulunması zorunlu bilgilerin elektronik sistem üzerinden beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Beyan edilen ve EUR.1 dolaşım belgesinde kayıtlı olacak eşyanın, tanınmalarına olanak verecek yeterli kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilmesi zorunludur.

c) Elektronik sistem üzerinde EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için, beyanda bulunulan eşyanın menşeinin tespitini teminen, eşyanın imalatında kullanılan menşeli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğin, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartları sağladığını ispatlayan ve eşyanın imalatında kullanılan Türkiye ve Ek V’te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkeler menşeli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri gösteren tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğer belgeler, gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kontrol edilmesi için elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış bu belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça

yetkilendirilen kişi ve kuruluşların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

ç) Bakanlık tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenmesine dair başvurunun kabul edilmesi, beyan edilen belge ve bilgilerin kontrolü, başvurunun onaylanması ve vize işlemleri elektronik sistem üzerinden tamamlanır.

d) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgilerin, 23 üncü maddede belirtilen şekil şartlarını taşıyan ve aynı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu EUR.1 dolaşım belgesi üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Dökümü alınan belgenin (12) numaralı “İhracatçının Beyanı” kutusu ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından imzalanır. İmzalanan belgenin bir kopyası ihracatçı tarafından mer’i mevzuatta öngörülen belge saklama süreleri saklı kalmak kaydıyla en az beş yıl süresince saklanır.

e) EUR.1 dolaşım belgesinin üzerinde, belgenin (12) numaralı “İhracatçının Beyanı” alanına ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisince atılacak imza haricinde elektronik sistemde oluşturulmamış hiçbir kayıt yer alamaz. Döküm üzerinde ekleme, düzeltme veya silinti yapılamaz.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 25- (1) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, bu belgeleri düzenleyecek gümrük idarelerinin veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

EUR.1 dolaşım belgelerine ilişkin Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlarca yapılacak işlemler

MADDE 26- (1) 24 üncü madde uyarınca elektronik sistem kullanılarak EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi amacıyla başvuruda bulunulması durumunda gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlar, bu başvuruları ve 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca başvuruda ibraz edilen bilgi ve belgelerle birlikte, ihracata ait diğer belgeleri de inceleyerek gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Beyana ve belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, uygun görülen başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır.

(3) İhraç belgeleri ve dolaşım belgelerinden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için EUR.1 dolaşım belgesi onaylanamaz ve vize edilemez.

Türkiye'den gerçekleştirilecek ihracatlar kapsamı EUR.1 dolaşım belgelerinin gümrük idarelerince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 27- (1) Elektronik sistem üzerinden usulüne uygun olarak doldurularak gümrük idaresine gönderilen EUR.1 dolaşım belgelerinin kontrolü elektronik sistem üzerinden yapılarak uygun olması durumunda vize edilir. Elektronik olarak vize edilen EUR.1 dolaşım belgesi kapsamı eşyaya ilişkin kontroller gümrük idaresince gerçekleştirilir.

(2) Gümrük idareleri birinci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparken;

a) EUR.1 dolaşım belgesinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,

b) İhraç konusu eşyanın cins, tür, nitelik ve miktar itibarıyla EUR.1 dolaşım belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,

c) İhraç konusu eşyanın menşeli olup olmadığını belirlemek,

ç) Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,

d) İhraç konusu eşyayı 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek,

suretiyle işlem ifa eder.

(3) 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde alınan dökümde, belgenin (11) numaralı "Gümrük Vizesi" alanında elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

(4) 22 nci maddede belirtilen EUR.1 dolaşım belgelerine ilişkin genel koşullar, bu madde hükümlerine göre düzenlenen EUR.1 dolaşım belgeleri için de geçerlidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

EUR.1 Dolaşım Belgesinin Sonradan Verilmesi ve İkinci Nüshasının Düzenlenmesi

EUR.1 dolaşım belgesinin ihracattan sonra verilmesi

MADDE 28- (1) 22 nci maddenin dokuzuncu fıkrasında belirtilen duruma istisna olarak, EUR.1 dolaşım belgesi;

a) Hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması,

b) EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenmiş olmakla birlikte, teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğunun gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi,

c) Söz konusu ürünlerin nihai varış yerinin ihracat anında bilinmemesi ve bu yerin ürünlerin nakliyatı ya da depolanması sırasında veya 16 ncı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca sevkiyatların bölünmesinin ardından kesinleştirilmesi,

ç) EUR.1 dolaşım belgesinin 10 uncu maddenin on birinci fıkrasında belirtilen duyuruya dayanılarak kümülasyon bilgisi yazılmaksızın düzenlenmiş olması, bununla beraber, kümülasyon uygulanmasıyla ticaret akışına dahil olan başka bir Taraf ülkenin ithalatta 10 uncu maddenin onuncu fıkrasında belirtilen yöntemi gerekli görmesi,

halinde ait olduğu ürünün ihracından sonra düzenlenebilir.

EUR.1 dolaşım belgesinin sonradan verilmesi işlemleri

MADDE 29- (1) EUR.1 dolaşım belgesinin ihracattan sonra verilmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi;

a) Eşyanın cinsi, türü, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek ve gümrük beyannamesinin bir örneğini eklemek suretiyle elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunur.

b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında EUR.1 dolaşım belgesi verilmediğini veya 28 inci maddede belirtilen diğer durumlardan birinin ortaya çıktığını sebepleri ile birlikte elektronik sistem üzerinden beyan eder.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisinin talebi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, yapılan beyanın tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır ve vize edilir.

(3) İhracattan sonra verilen EUR.1 dolaşım belgesinin (7) numaralı “Gözlemler” kutusuna İngilizce olarak “ISSUED RETROSPECTIVELY” ibaresi elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

(4) Gümrük idareleri, ancak ihracatçının başvurusunda sunulan bilgilerin mütekabil dosyadaki bilgilerle örtüştüğünü teyit ettikten sonra ve ihracat tarihinden itibaren iki yıl içerisinde sonradan EUR.1 dolaşım belgesi düzenleyebilir.

Teknik nedenlerle EUR.1 dolaşım belgesinin reddi

MADDE 30- (1) EUR.1 dolaşım belgesi, bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise teknik nedenlerle reddedilebilir. Aşağıda belirtilen;

a) EUR.1 dolaşım belgesinin, ebat veya renk olarak Ek IV’te yer alan örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, Anlaşmada öngörülen dillerden birinde basılmaması gibi öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi,

b) EUR.1 dolaşım belgesinde (4) numaralı kutu gibi doldurulması zorunlu kutulardan birinin doldurulmaması,

c) EUR.1 dolaşım belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,

ç) EUR.1 dolaşım belgesi vize edilirken kullanılan mührün veya kaşenin 42 nci madde hükümleri uyarınca örneği gönderilmeyen yeni bir mühür veya kaşe olması,

d) EUR.1 dolaşım belgesinin (2) veya (5) numaralı kutusuna Ek V’te belirtilen kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkeler dışında başka bir ülke yazılması,

e) EUR.1 dolaşım belgesinin (8) numaralı kutusunda kayıtlı bilgilerin tercihli tarife talebiyle gümrük idaresine sunulmuş olan eşyaya ait olmadığının anlaşılması,

gibi teknik nedenlerle kabul edilmeyen EUR.1 dolaşım belgesi 29 uncu maddeye uygun olarak sonradan düzenlenebilir.

(2) Teknik nedenlerle reddedilen EUR.1 dolaşım belgesi, üzerine İngilizce dilinde “DOCUMENT NOT ACCEPTED” ibaresi yazılarak ve hangi nedenlerle kabul edilmediği belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir EUR.1 dolaşım belgesi edinmesi için ithalatçıya iade edilir. Ancak, gümrük idareleri gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra kontrol amacıyla veya hile yapıldığından şüphe edilmesi halinde reddedilen EUR.1 dolaşım belgesinin bir kopyasını saklayabilir.

(3) Türkiye’ye yönelik ithalatlarda ibraz edilen menşe ispat belgelerinin teknik nedenlerle reddedilmesi durumunda, eşyaya ilgili Anlaşma kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

EUR.1 dolaşım belgesinin ikinci nüshasının düzenlenmesi

MADDE 31- (1) EUR.1 dolaşım belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi için elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunabilir. Başvuru sahipleri, ikinci nüsha belge düzenlenme talebinin nedenini elektronik sistemde beyan eder.

(2) EUR.1 dolaşım belgesinin ikinci nüsha düzenlenmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından elektronik sistem üzerinden gerçekleştirilen başvuru gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir.

(3) Gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar, ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait asıl EUR.1 dolaşım belgesine ilişkin bilgilerle birinci fıkrada belirtilen beyanı karşılaştırıp, ikinci nüshaya ilişkin yapılan beyanların doğruluğunu saptadıktan sonra, başvuru

onaylanır ve gümrük idaresince vize işlemi gerçekleştirilir.

(4) Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha EUR.1 dolaşım belgesinin (7) numaralı “Gözlemler” kutusuna İngilizce “DUPLICATE” ibaresi ile ilk dolaşım belgesinin vize tarihi ve seri numarası, elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

(5) Elektronik sistem tarafından asıl EUR.1 dolaşım belgesi, bu belgeye dayanılarak düzenlenen ikinci nüsha EUR.1 dolaşım belgesiyle ilişkilendirilir.

(6) İkinci nüsha EUR.1 dolaşım belgesi, asıl EUR.1 dolaşım belgesinin vize tarihini taşır ve bu tarihten itibaren geçerli sayılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İbraz

Menşe ispat belgelerinin geçerliliği

MADDE 32- (1) EUR.1 dolaşım belgesi, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkedeki vize tarihinden itibaren on ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(2) Menşe beyanı, ihracatçı tarafından hazırlanış tarihinden itibaren on ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(3) İthalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilecek menşe ispat belgeleri, mücbir sebep veya beklenmeyen hâl mevcudiyeti nedeniyle birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sürelerden sonra da uygulanan tercihli muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(4) Eşyanın serbest bölge veya antrepoya konulması veyahut bir şartlı muafiyet düzenlemesi ya da bir ekonomik etkili gümrük rejimine tabi tutulması hallerinde, ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idaresi, eşyanın belirtilen geçerlilik süresi içerisinde gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(5) Menşe ispat belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanması için bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrük

müdürlüğüne başvurulmuş olması gerekir.

(6) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri kapsamında geçerlilik süresinden sonra ibraz edilen belgelerin serbest dolaşıma giriş rejimi çerçevesinde kabul edilmesi, ancak bu belgelerin düzenlendiği veya hazırlandığı tarihten itibaren 2 yıl içerisinde gümrük idaresine ibraz edilmesi halinde mümkündür.

(7) Üçüncü fıkranın uygulanmasına, ithalatın gerçekleştirildiği gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüğünün uygun görüşü çerçevesinde izin verilir.

Menşe ispat belgelerinin ibrazı

MADDE 33- (1) EUR.1 dolaşım belgesi ve menşe beyanı, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ithalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilir. Gümrük idaresi, beyannameye ek olarak ithalatçıdan eşyanın Anlaşma koşullarına uygunluğunu gösteren yazılı bilgi ve belgeleri talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibrazı gereken menşe ispat belgelerinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatı gerçekleştiren tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun menşe ispat belgeleri işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olunduğu takdirde; ibraz olunan menşe ispat belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla, tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 34- (1) İthalatçının talebi üzerine Armonize Sistemin 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci Bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe ispat belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilebilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

Tevsik edici belgeler

MADDE 35- (1) Aşağıda sayılan belgeler, bir EUR.1 dolaşım belgesi veya menşe beyanı kapsamındaki ürünlerin Türkiye veya Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli olduğu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla; 10 uncu maddenin on ikinci, 20 nci maddenin üçüncü, 21 inci maddenin on birinci ve 22 nci maddenin dördüncü fıkralarında belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte; örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller.

b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, girdiler üzerinde bu ülkelerde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

ç) Kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Türkiye veya Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri tarafından bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış EUR.1 dolaşım belgeleri veya menşe beyanları.

d) 15 inci ve 16 ncı maddelerde öngörülen şartların karşılandığını ispat eden, Türkiye veya ilgili Taraf ülke dışında gerçekleştirilen işçilik veya işlemlere ilişkin uygun nitelikte kanıtlar.

(2) Kullanılan girdiler üzerinde bir Taraf ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlemi tevsik eden o Taraf ülkede düzenlenmiş olan tedarikçi beyanları, bir EUR.1 dolaşım belgesi ya da menşe beyanında kayıtlı ürünlerin o Taraf ülke menşeli sayılması ve bu Yönetmeliğin diğer gerekliliklerinin karşılanması bakımından 20 nci maddenin üçüncü, 21 inci maddenin on birinci ve 22 nci maddenin dördüncü fıkralarında belirtilen belgeler arasında kabul edilirler.

Menşe ispat belgeleri ve tevsik edici belgelerin muhafazası

MADDE 36- (1) İlgili kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere;

a) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlemek için başvuruda bulunan ihracatçı, eşyanın menşe statüsünü destekleyen tüm belgeleri ve bu EUR.1 dolaşım belgesinin elektronik veya fiziki nüshalarını düzenlendiği tarihten itibaren,

b) Menşe beyanında bulunan ihracatçı bu beyanın bir nüshasını ve 20 nci maddede belirtilen belgeleri hazırlandığı tarihten itibaren,

c) EUR.1 dolaşım belgesini düzenleyen gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, başvuru sırasında firma tarafından kendilerine sunulan tüm vesaiki,

ç) İthalatı gerçekleştiren ülkenin gümrük idareleri, kendilerine ibraz edilen menşe ispat belgelerini,

d) Tedarikçi beyanını düzenleyen tedarikçi, beyanın ve beyanın eklendiği tüm faturaların, teslimat notlarının veya diğer ticari belgelerin yanı sıra 21 inci maddenin on birinci fıkrasında belirtilen belgelerin kopyalarını,

e) Uzun dönem tedarikçi beyanını düzenleyen tedarikçi, beyanın ve ilgili müşteriye gönderilen beyan kapsamı eşyaya ilişkin tüm faturaların, teslimat notlarının veya diğer ticari belgelerin yanı sıra 21 inci maddenin on birinci fıkrasında belirtilen belgelerin nüshalarını beyanının geçerliliğinin sona erdiği tarihten itibaren,

en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 37- (1) Menşe ispat belgelerindeki ifadeler ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menşe ispat belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe ispat belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Menşe İspatından Muafiyet

Ticari mahiyette olmayan eşya

MADDE 38- (1) Küçük paketler halinde gerçek kişilerden gerçek kişilere gönderilen veya yolcuların zati ya da hediyelik eşyasının bir bölümünü oluşturan eşya; ticarete konu olmamaları, bu Yönetmelik gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde menşe ispat belgesi istenmeksizin menşeli ürünler olarak kabul edilir.

(2) Alıcıların, yolcuların veya ailelerinin şahsi kullanımına mahsus ürünler içeren arızi ithalat, eşyanın tabiatı ve miktarı itibarıyla ticari bir amaç gözetilmediği bariz ise, ticari ithalat olarak kabul edilmez.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen ürünlerin toplam kıymetinin, küçük paketler halindeki eşyada 500 Avroyu, yolcu zati ve hediyelik eşyasında 1.200 Avroyu geçmemesi gerekir.

ONUNCU BÖLÜM

Avro ile İfade Edilen Tutarlar

Avro karşılıklarının tespiti

MADDE 39- (1) 20 nci maddenin birinci fıkrası ile 38 inci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinin uygulanmasında, eşyanın Avro dışında bir para birimi üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Taraf ülkelerin ulusal para birimleri cinsinden ifade edilen Avro tutarına eşit tutarlar, Taraf ülkelerin her biri tarafından yıllık olarak sabitlenir.

(2) Bir sevkiyat, ilgili ülkede sabitlenen tutara göre, faturanın düzenlendiği para birimine atıf yapılmak suretiyle, 20 nci maddenin birinci fıkrası ile 38 inci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinden yararlanır.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Basitleştirilmiş İşlemler

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin verilmesi

MADDE 40- (1) Taraf ülkeler arasındaki ticarette aşağıdaki hükümler çerçevesinde basitleştirilmiş işlem uygulanması mümkündür:

a) Bakanlık;

1) Sık sık EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesini gerektiren sevkiyat yapan,

2) Eşyanın menşe statüsünün ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirildiğinin saptanması için gerekli her türlü teminatı gümrük idarelerine veren,

3) Vergi ve gümrük mevzuatı ile ilgili ciddi ve mükerrer suç işlememiş olan,

4) Gümrük makamlarının faaliyetlerini denetlemesine imkan verecek kayıtlara sahip olan,

gerçek ve tüzel kişilere, eşyanın kıymetine bakılmaksızın örneği Ek III'te yer alan menşe beyanını hazırlayabilmesi konusunda onaylanmış ihracatçı yetkisi verebilir.

(2) Bakanlık, basitleştirilmiş işlem uygulamasını teminen yetki belgesi verilmesi ve yetkinin onaylanmış ihracatçı tarafından kullanımının izlenmesine ilişkin usulleri belirler.

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin iptali

MADDE 41- (1) Onaylanmış ihracatçıların bu Yönetmelikte yer alan hükümlere aykırı hareket etmeleri ya da verilen yetkide öngörülen koşullara uymamaları veya bu koşulların ortadan kalkması halinde, cezai hükümler saklı kalmak üzere verilen yetki Bakanlıkça geçici olarak geri alınabilir veya iptal edilebilir.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdareleri Arasında İdari İşbirliği

Mühür, kaşe ve adreslerin iletilmesi

MADDE 42- (1) Taraf ülkelerin gümrük idareleri, kendi gümrük idarelerinde EUR.1 dolaşım belgesi vize ederken kullandıkları mühürlerin veya kaşelerin örnek baskılarını, onaylanmış ihracatçılara verilen yetki numaralarının şablonlarını ve menşe ispat belgelerinin kontrolünden sorumlu gümrük idarelerinin adreslerini birbirlerine iletir.

İdari işbirliği

MADDE 43- (1) Taraf ülkeler, yetkili gümrük idareleri vasıtasıyla birbirlerine EUR.1 dolaşım belgeleri, menşe beyanları ve tedarikçi beyanlarının geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olurlar.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 44- (1) İthalatı gerçekleştiren Taraf ülkenin gümrük idareleri altıncı bölümde belirtilen menşe ispat belgelerinin sonradan kontrolünü talep edebilirler.

(2) İthalatı gerçekleştiren Taraf ülke gümrük idaresi, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülkede düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgelerinin gerçekliği, eşyanın gerçek menşeine ilişkin bilgilerin doğruluğu ya da bu Yönetmeliğin diğer gerekliliklerinin yerine getirildiği konusunda makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri, eğer ibraz edilmişse faturayı yahut bu belgelerin birer kopyalarını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek sonradan kontrol talebi ile birlikte ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke gümrük idaresine geri gönderir. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

(3) İkinci fıkra hükümlerine tabi olarak EUR.1 dolaşım belgelerinin sonradan kontrol talebi, belgenin (13) numaralı bölümünün ithalatın gerçekleştiği Taraf ülkenin gümrük idaresi tarafından aşağıdaki şekilde doldurulması suretiyle gerçekleştirilir:

a) EUR.1 dolaşım belgesini vize eden ve talebin muhatabı olan ihracatçı Taraf ülke gümrük idaresinin adı ve adresi yazılır.

b) Talepte bulunan Taraf ülke gümrük idaresinin adresi ile talebin oluşturulduğu tarih yazılır.

c) Talepte bulunan Taraf ülke gümrük idaresinin mührü veya kaşesi ile işlemi gerçekleştiren görevlinin imzası tatbik edilir.

Tedarikçi beyanlarının sonradan kontrolü

MADDE 45- (1) Tedarikçi beyanlarının veya uzun dönem tedarikçi beyanlarının sonradan kontrolü, söz konusu beyanların bir EUR.1 dolaşım belgesi düzenlemek veya bir menşe beyanı

hazırlamak üzere kullanıldığı Taraf ülkenin gümrük idarelerinin, bu belgenin gerçekliğine veya bu belgede yer alan bilgilerin doğruluğuna ilişkin makul şüphesi olduğunda ya da sondaj usulü ile yapılabilir.

(2) Birinci fıkranın uygulanması amacıyla, birinci fıkrada atıfta bulunulan Taraf ülkenin gümrük idareleri, tedarikçi beyanını veya uzun dönem tedarikçi beyanını ve beyan kapsamı eşyaya ilişkin faturaları, teslimat notlarını veya diğer ticari belgeleri beyanın hazırlandığı Taraf ülkenin gümrük idarelerine, gerektiğinde kontrol talebinin esasına veya biçimine dair gerekçeleri de belirterek gönderir.

(3) Birinci fıkrada atıfta bulunulan Taraf ülkenin gümrük idareleri, sonradan kontrol talebini desteklemek amacıyla, tedarikçi beyanında veya uzun dönem tedarikçi beyanında yer alan bilgilerin doğru olmadığını düşündüren tüm belge ve bilgileri gönderir.

(4) Kontrol, tedarikçi beyanının veya uzun dönem tedarikçi beyanının hazırlandığı Taraf ülkenin gümrük idaresi tarafından gerçekleştirilir. Bu amaçla, ilgili gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve tedarikçinin hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(5) Kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi, kontrolün sonuçlarından en geç 120 gün içerisinde haberdar edilir. Bu bildirimde, tedarikçi beyanında veya uzun dönem tedarikçi beyanında yer alan bilgilerin doğru olup olmadığı ve beyanın ilgili Taraf ülke tarafından EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenebilmesi veya menşe beyanı hazırlanabilmesi için dikkate alınıp alınamayacağı ve hangi kapsamda dikkate alınabileceği hakkında karar vermesini mümkün kılacak hususlar açıkça belirtilir.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen 120 günlük süre içerisinde sonradan kontrol talebine yanıt alınamaması yahut alınan yanıtın ilgili tedarikçi beyanında kayıtlı bilgilerin doğruluğunun teyit edilmesi bakımından yetersiz olması halinde, söz konusu tedarikçi beyanı bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması bakımından eşyanın menşeini ya da menşe statüsü kazanımını tevsik edici belge olarak kabul edilmez.

(7) Tedarikçi beyanının veya uzun dönem tedarikçi beyanının hazırlandığı Taraf ülkenin gümrük idaresi tarafından sonradan kontrole konu edilen tedarikçi beyanının ya da uzun dönem tedarikçi beyanının sahte olduğunun ve/veya içerdiği bilgilerin doğru olmadığının bildirilmesi halinde, bu

belgelere dayanılarak EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesine ilişkin talepler karşılanmaz. Söz konusu beyanlara dayanılarak düzenlenmiş olan EUR.1 dolaşım belgeleri ve menşe beyanları iptal edilir ve konuya ilişkin olarak ithalatın gerçekleştirildiği Taraf ülkeler Bakanlıkça derhal bilgilendirilir.

Makul şüphe

MADDE 46- (1) Gümrük idaresine sunulan menşe ispat belgeleriyle ilgili makul şüphe oluşması halinde, bu belgelere ilişkin olarak sonradan kontrol talebinde bulunulabilir. Aşağıda belirtilen;

a) EUR.1 dolaşım belgesinin (11) numaralı bölümünde tarih bilgisinin bulunmaması,

b) Menşe beyanının, Ek III'te yer verilen örnekten önemli derecede farklı olması,

c) Menşe ispat belgesinde kayıtlı eşyanın veya bu eşyanın ambalajının üzerindeki işaretlerin yahut gümrük beyannamesine eklenen diğer belgelerin, söz konusu eşyanın menşeinin beyan edilenden farklı olabileceği izlenimini uyandırması,

ç) Menşe kümülasyonu uygulanarak menşe statüsü elde ettiği beyan edilen eşyaya ilişkin ibraz edilen menşe ispat belgelerinde veya gümrük beyannamesine eklenen diğer belgelerde yer alan bilgilerin, ihracatın gerçekleştiği Taraf ülkede yapılan işçilik veya işlemin 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesine geçmediğini göstermesi,

gibi makul şüphe oluşmasına yol açan durumlarda bu Bölüm hükümlerine göre gerçekleştirilecek sonradan kontrol taleplerinde mutlaka talebin gerekçesi belirtilir.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 47- (1) Kontrol, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatı gerçekleştiren Taraf ülke gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatı gerçekleştiren Taraf ülke gümrük idareleri, sonradan kontrolü talep edilen menşe ispat belgesinin EUR.1 dolaşım belgesi olması halinde kontrol sonucunu belgenin (14) numaralı bölümünü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

a) Birinci veya ikinci maddelerden uygun olanın önüne (x) işareti konur.

b) Kontrolü yapan gümrük idaresinin adı ve kontrol tarihi yazılır.

c) Gümrük idaresinin mühür veya kaşesi ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait imza tatbik edilmek suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 48- (1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatın gerçekleştirildiği Taraf ülke gümrük idaresi, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) İthalatın gerçekleştirildiği Taraf ülke gümrük idaresine ibraz edilen EUR.1 dolaşım belgesinin veya menşe beyanının sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark kadar teminat alınarak eşyanın gümrük işlemleri tamamlanabilir. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen menşe ispat belgelerinin, ihracatçı ülke gümrük idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan vergiler iade edilir.

(4) Türkiye’ye yönelik ithalat işlemlerinde üçüncü fıkranın uygulanması amacıyla yükümlülerce yazılı olarak talepte bulunulması halinde; eşyanın tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki farka isabet eden tutar, gümrük mevzuatında öngörülen usuller dâhilinde teminata bağlanmak suretiyle eşya sonradan kontrol sonucu beklenmeden teslim edilir.

(5) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke gümrük idareleri tarafından istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanması reddedilir, ceza tatbik edilmez. Mücbir sebep veya beklenmeyen hâl mevcudiyeti nedeniyle Anlaşma hükümlerinin uygulanmasına karar vermeye, ithalatın gerçekleştirildiği gümrük

müdürlüğünün bağlı bulunduğu gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüğü yetkilidir.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Serbest Bölgeler

Serbest bölgeler

MADDE 49- (1) Taraf ülke gümrük idareleri, nakliyeleri esnasında kendi ülkesi içinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan ve bir menşe ispat belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşyayla değiştirilmemesinin veya bozulmasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf ülkelerden biri menşeli ürün, bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edilir ve bir işçilik veya işlemden geçirilirse, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir EUR.1 dolaşım belgesi, ilgili gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenebilir yahut bu Yönetmelikteki şartların sağlanması halinde ihracatçı tarafından menşe beyanı hazırlanabilir.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cezalar

Cezalar

MADDE 50- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Septe ve Melilya

MADDE 51- (1) “AB” terimi, Septe ve Melilya’yı kapsamaz. Ancak, 52 nci madde hükümleri dikkate alınmak kaydıyla, Türkiye menşeli ürünler, Septe ve Melilya’ya ithal edildiğinde, AB

gümrük bölgesi menşeli ürünlere uygulanan aynı gümrük rejimi; bu Yönetmelik kapsamı bir Anlaşma çerçevesinde Septe ve Melilya menşeli ürünlerin Türkiye’ye ithalatında, AB’den ithal edilen AB menşeli ürünlerin tabi olduğu aynı gümrük rejimi uygulanır.

Septe ve Melilya menşeli ürünlere ilişkin özel şartlar

MADDE 52- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin Türkiye’den Septe ve Melilya’ya ihracatta uygulanmasında, 16 ncı madde hükümleri uyarınca değişmezlik kuralının karşılanması koşuluyla;

a) Türkiye'de tamamen elde edilmiş ürünler,

b) (a) bendinde belirtilenlerin haricindeki ürünlerin 7 nci madde çerçevesinde yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olması yahut bu ürünlerin Avrupa Birliği veya Septe ve Melilya menşeli olması halinde 9 uncu maddede belirtilen yetersiz işçilik veya işlemin ötesinde bir işçilik veya işleme tabi tutulmuş olması kaydıyla Türkiye’de elde edilmiş ürünler,

Türkiye menşeli kabul edilirler.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerinin Septe ve Melilya’dan Türkiye’ye ithalatta uygulanmasında, 16 ncı madde hükümleri uyarınca değişmezlik kuralının karşılanması koşuluyla;

a) Septe ve Melilya'da tamamen elde edilmiş ürünler,

b) (a) bendinde belirtilenlerin haricindeki ürünlerin 7 nci madde çerçevesinde yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olması yahut bu ürünlerin Türkiye veya Avrupa Birliği menşeli olması halinde 9 uncu maddede belirtilen yetersiz işçilik veya işlemin ötesinde bir işçilik veya işleme tabi tutulmuş olması kaydıyla Septe ve Melilya’da elde edilmiş ürünler,

Septe ve Melilya menşeli kabul edilirler.

(3) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, Septe ve Melilya tek bir ülke olarak kabul edilir.

(4) İhracatçı veya yetkili kanuni temsilcisi, EUR.1 dolaşım belgesinin 2 numaralı kutusuna veya menşe beyanına “Türkiye” ve “Septe ve Melilya” ibarelerini yazar. Ayrıca ürünlerin Septe ve Melilya menşeli olmaları halinde ise, bu husus EUR.1 dolaşım belgesinin (4) numaralı kutusunda veya menşe beyanında belirtilir.

(5) Bölgesel Konvansiyonun Septe ve Melilya’da uygulanmasından İspanyol gümrük idareleri sorumludur.

San Marino Cumhuriyeti ve Andorra Prensliği

MADDE 53- (1) San Marino Cumhuriyeti menşeli ürünler ile Armonize Sistemin 25 ila 97 nci fasıllarında yer alan Andorra Prensliği menşeli ürünler, bu Yönetmelik kapsamında AB menşeli ürünler olarak kabul edilir.

(2) San Marino Cumhuriyeti ve Andorra Prensliği menşeli ürünlerin menşe statüsü, gerekli uyarlamalar yapılarak bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması suretiyle belirlenir.

Avrupa Ekonomik Alanı

MADDE 54- (1) Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşmasının Protokol 4’ü kapsamında Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) menşeli eşya, sırasıyla Avrupa Birliği, İzlanda, Lihtenştayn veya Norveç’ten (AEA Tarafları), AEA Tarafları haricindeki bir başka Taraf ülkeye ihraç edildiğinde, ithalatı gerçekleştiren Taraf ülke ile AEA Tarafları arasında serbest ticaret anlaşmalarının varlığı şartıyla, Avrupa Birliği, İzlanda, Lihtenştayn veya Norveç menşeli kabul edilirler.

Lihtenştayn

MADDE 55- (1) Lihtenştayn menşeli ürünler, bu Yönetmelik kapsamında İsviçre menşeli olarak kabul edilir.

(2) Lihtenştayn menşeli ürünlerin menşe statüsü, gerekli uyarlamalar yapılarak bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması suretiyle belirlenir.

Bu Yönetmeliğin kapsamına alınacak Anlaşmalara ilişkin hükümler

MADDE 56- (1) Daha önce 2012 kurallarına ilişkin mevzuat kapsamında olup bu Yönetmeliğin kapsamına alınan Anlaşmalardan, önceden tabi oldukları mevzuat hükümlerine uygun olarak bu Yönetmeliğin kapsamına alındıkları tarihin yürürlük tarihinden önce düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgeleri, dört aylık geçerlilik süresi dahilinde olmaları ve bu belgeler muhteviyatı eşyanın ilgili Anlaşmanın bu Yönetmeliğin kapsamına alındığı tarihin yürürlük tarihi itibarıyla transit halinde olması ya da Türkiye veya ilgili Taraf ülkelerde antrepolarda veya serbest

bölgelerde geçici depolanması kaydıyla, Anlaşmanın bu Yönetmeliğin kapsamına alındığı tarihin yürürlük tarihinden sonra da kabul edilir ve söz konusu menşe ispat belgeleri kapsamı eşya için ilgili Anlaşmada öngörülen tercihli tarife uygulanır.

(2) Hem 2012 kurallarına ilişkin mevzuatın hem de bu Yönetmeliğin kapsamında olan Anlaşmalar çerçevesinde; 2012 kurallarına ilişkin mevzuata uygun olarak 1/1/2026 tarihinden önce düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgelerinin düzenlendiği/hazırlandığı tarihten itibaren dört ay içinde ithalatta ibraz edilmesi, bu belgeler muhteviyatı eşyanın 1/1/2026 tarihinde transit halinde olması ya da Türkiye veya ilgili Taraf ülkelerde antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanması kaydıyla, söz konusu menşe ispat belgeleri 1/1/2026 tarihinden sonra da kabul edilir ve bu belgeler kapsamı eşya için ilgili Anlaşmada öngörülen tercihli tarife uygulanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda atıfta bulunulan menşe ispat belgelerinin 2012 kurallarına ilişkin mevzuatta yer alan dört aylık geçerlilik süresinin bitiminden sonra ibraz edilmesi halinde, 32 nci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları çerçevesinde işlem yapılır.

Transit haldeki veya antrepodaki eşyaya ilişkin hükümler

MADDE 57- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da Türkiye veya ilgili Taraf ülkede antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, ithalatçı ülkenin gümrük idaresine söz konusu tarihten itibaren on ay içinde, eşyanın 16 ncı madde hükümleri çerçevesinde değişmemiş olduğunu gösteren belgelerle beraber ihracatçı ülkenin gümrük idaresince sonradan verilmiş bir EUR.1 dolaşım belgesinin ya da ihracatçı tarafından geriye dönük hazırlanan bir menşe beyanının sunulması kaydıyla, Anlaşma hükümleri tatbik edilebilir.

Geçirgenlik

MADDE 58- (1) 2012 kurallarına göre Ek V’te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilen ve Armonize Sistemin 1 inci, 3 üncü, 16 ncı (işlenmiş balıkçılık ürünleri bakımından) ve 25 ilâ 97 nci Fasıllarında yer alan eşya, 10 uncu madde kapsamında menşe kümülasyonuna tabi tutulabilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen menşe kümülasyonunun uygulanabilmesi için eşyanın, 2012 kurallarına ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe

ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması ve 10 uncu maddenin uygulanmasıyla elde edilen ürünlerin ihracat tarihinde 36 ncı maddede belirtilen belge saklama süresinin sona ermemiş olması gerekir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 59- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 4458 sayılı Kanun ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Menşe ispat belgelerine ibare eklenmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 31/12/2025 tarihine kadar;

a) Bu Yönetmeliğe uygun olarak düzenlenen EUR.1 dolaşım belgelerinin (7) numaralı “Gözlemler” kutusuna İngilizce “REVISED RULES” ibaresi kaydedilir.

b) Bu Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanan menşe beyanlarına, metnin sonuna yazılmak üzere İngilizce “REVISED RULES” ibaresi eklenir.

2012 kurallarına ilişkin mevzuata göre düzenlenmiş olan menşe ispat belgelerinin sonradan kontrol işlemleri

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 31/12/2029 tarihine kadar;

a) 56 ncı madde hükümlerinin uygulanmasıyla kabul edilen ve 2012 kurallarına ilişkin mevzuata göre düzenlenmiş olan menşe ispat belgelerine ilişkin olarak on ikinci bölüm hükümleri çerçevesinde sonradan kontrol işlemleri gerçekleştirilebilir.

b) 2012 kurallarına ilişkin mevzuata uygun olarak 56 ncı maddede belirtilen tarihlerden önce Türkiye’de düzenlenen ve tercihli tarife talebiyle Taraf ülke gümrük idarelerine ibraz edilen menşe ispat belgelerine ilişkin olarak ithalatın gerçekleştirildiği Taraf ülkeden alınan sonradan kontrol talepleri on ikinci bölüm hükümlerine göre karşılanır.

Yürürlük

MADDE 60- (1) Bu Yönetmelik 1/1/2025 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 61- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız

Resmi Gazete için Tıklayınız.

Mevzuat için Tıklayınız.